

Orla Lyngholm Nielsen

Christianshedevej 18

7441 Bording

20. maj 2026

Endelig indvindingstilladelse til boring DGU-nr. 86.1125

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår for tilladelsen

Boringens DGU-nr.	86.1125
AnlægsID (JupiterID)	98305
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Christianshedevej 18, 7441 Bording Matrikel 4q, Christianshede By, Bording UTM-koordinater: 523.702, 6.219.111 (EUREF89)
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 20. maj 2041.
Maksimal indvinding	54.000 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	45 m ³ /time
Formål med indvindingen	Markvanding
Vandet areal	41 ha

¹ "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

² "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 4 af 03-01-2023).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: 99603360

Sagsbehandler:
Sara Rostved Fehrmann
E-mail:
sarrofe@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603367
Sagsnr.:
13.02.01-P19-348-18

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Boringen og dens overbygning (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen, dens pumpe og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
 - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
 - b) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
 - i. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
 - ii. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - iii. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
 - c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
 - d) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - e) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
 - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring boringen er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres⁶. De oppumpede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.
4. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.
5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindings-

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 5 af 03-01-2023).

⁶ § 58, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

- mængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende boringer, vandløb eller naturområder⁷.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁸.
 7. Hvis boringen tages ud af brug 5 år i træk, skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
 8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på boringen, dens formål, dens ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Andre ting, du skal være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 3 m fra vejskel uden vejmyndighedens tilladelse jf. vejlovens § 73 og privatvejslovens § 67. Vejmyndighedens tilladelse kan indhentes ved at sende en mail til teknikogmiljoomraade@ikast-brande.dk med angivelse af placering ift. vejen.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁹.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne¹⁰.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk. Find Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med MitID.

⁷ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 775 af 21-06-2024).

⁸ § 34 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

⁹ § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

¹⁰ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Sara Rostved Fehrmann
Grundvand

Bilag

- Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening
- Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering
- Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk
- Henry Ruben Nielsen (ansøger): hedelyfarming@hotmail.com

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra boring DGU-nr. 86.1125 med en maksimal indvinding på 54.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 45 m³/time. Ansøger ønsker at vande 41 ha fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1992 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen. Tilladelsen har hidtil været på 109.300 m³/år samlet for borerne med DGU-nr. 86.1270 og DGU-nr. 86.1125. Formodentlig er der indvundet vand fra boringen siden den blev etableret.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Tilladelsen gælder i 15 år, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra borer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra borer påvirker grundvandspotentialer i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST genererer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Påvirkning af grundvand

Den ansøgte boring indvinder fra en terrænnær grundvandsforekomst (nr. dkmj_1022_ps). Den kvantitative tilstand er god og

den kemiske tilstand er god. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Geologi og grundvand

Boringen er etableret i 1976 og er boret til 45 meters dybde. Boringen er filtersat fra 39-45 m under terræn, og grundvandsspejlet står 22,3 m under terræn (måling fra 1976). Geologiske data fra boringen vises i den følgende tabel.

Top	Bund	Geologi
0	8	Sand
8	9,5	Silt
9,5	18	Sand
18	19	Ler
19	21	Sand
21	22	Brunkul
22	26,5	Sand
26,5	35	Ler
35	38	Brunkul
38	45	Sand

Tabel 1. Geologiske data for den ansøgte boring. Tallene angiver meter under terræn.

Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for Bastrup Sand, lokalt at strømme mod øst.

Boringen er hverken beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i indvindingsopland til alment vandværk, i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Påvirkning af nærliggende boringer

Den boring, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvindingen, er DGU-nr. 86.1270 (boring til markvanding). Boringen ligger 485 m sydvest for den ansøgte boring og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en sænkning på 4 cm. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boringen, både hvad angår mængde og kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningsspåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for benthiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofyter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk (DFFV_{a/ø}).

Ifølge BEST-beregningen er der 2 vandløbsoplande, hvor indvindingen muligvis kan medføre vandføringsreduktion. I oplandene findes følgende vandløb: Kalkensbæk.

Strækningen af Kalkensbæk findes 2 km øst for boringen og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har høj økologisk tilstand for benthiske invertebrater, høj økologisk tilstand for makrofyter, høj økologisk tilstand for fytobenthos og moderat økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, når der indvindes grundvand fra boringen. Sænkningstragten når ikke ud til vandløbet, og den yderste kant af sænkningstragten findes stadig i en afstand af ca. 515 m fra vandløbet. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbet senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for nogle vandløb og ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede vandløb.

Påvirkning af natur

Ifølge beregninger i BEST kan indvinding fra boringen medføre en sænkning ved 6 § 3-beskyttede naturtyper (3 søer, 3 heder). Heraf er den beregnede sænkning ved søen og heden nok til, at det har været nødvendigt at lave en nærmere vurdering. Heden og søen findes henholdsvis ca. 90 m og 1 km syd for boringen.

Ud fra en sammenligning af terræn- og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved søen og heden, vurderes grundvandsspejlet at ligge ca. 9,5-12,5 m under terræn. Herudfra vurderer Ikast-Brande Kommune, at grundvandsmagasinet

og søen/heden/mosen/engen er hydraulisk adskilte, at BEST-beregningen dermed er misvisende.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede naturtyper.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område (Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov) ligger ca. 1,6 km sydvest for boringen. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvinding fra boringen. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at Natura 2000-området ikke vil kunne påvirkes af indvindingen.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at den store afstand mellem boringen og Natura 2000-området betyder, at indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets bevaringsmål-sætning kan udelukkes. Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹¹.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Vandflagermus, Langøret Flagermus, Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for det område, hvor BEST beregner en sænkning af grundvandsspejlet i det mest terrænnære grundvandsmagasin. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

¹¹ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 2091 af 12-11-2021).

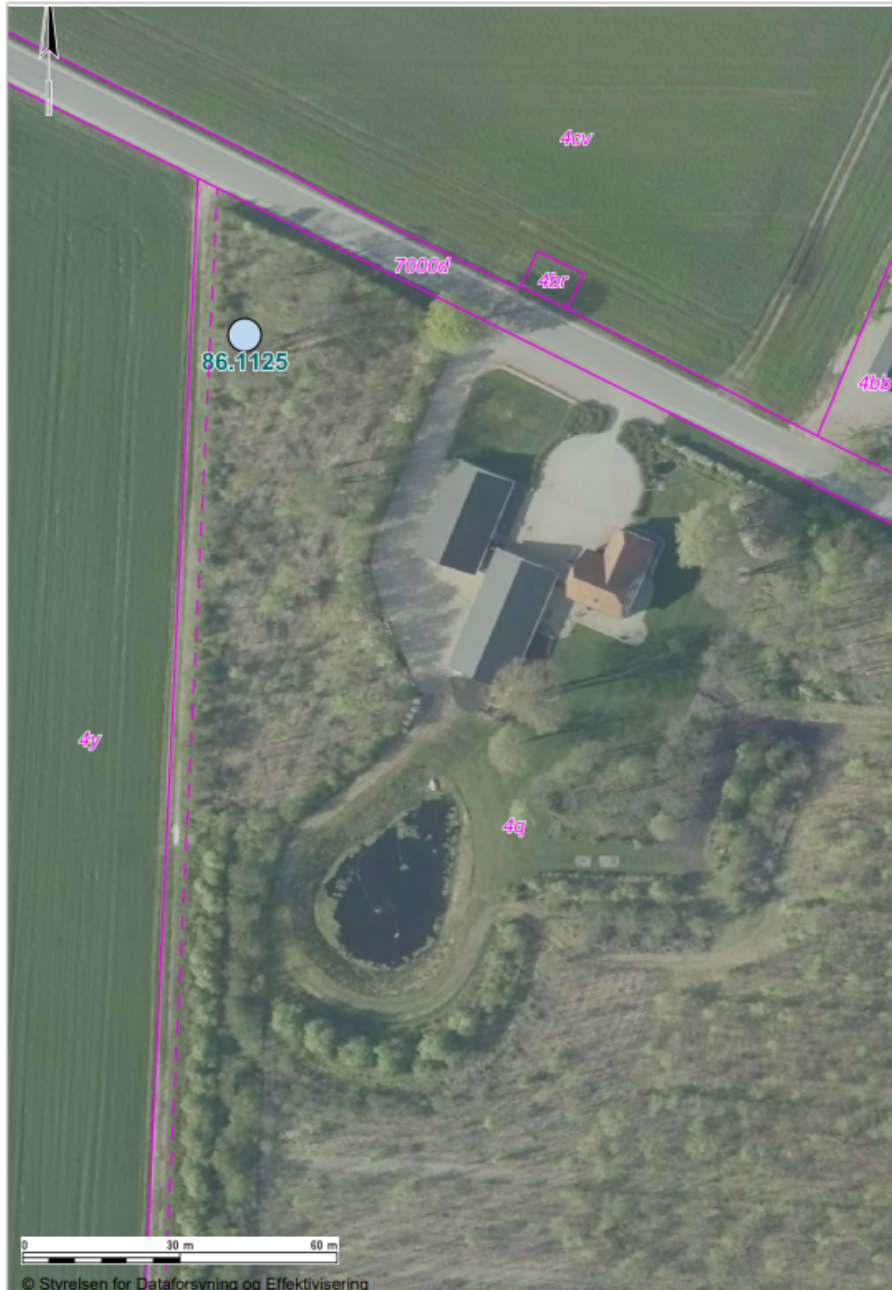
Støj

Ikast-Brande Kommune har ikke kendskab til at anlægget tidligere har medført støjgener ved drift. Derfor vurderer kommunen, at driften af anlægget heller ikke fremadrettet vil medføre støjgener for omkringliggende beboelse.

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive boringer og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

